

Posudek oponenta disertační práce

Název disertační práce: Nová ekonomika a její ekonomické a regionální aspekty
(Vliv informačních a komunikačních technologií na ekonomiku)

Autor disertace: Ing. Tomáš Lelek

Školící pracoviště: Fakulta ekonomicko-správní, Univerzita Pardubice

Oponent: prof. Ing. Ladislav Hájek, CSc., Fakulta informatiky a managementu,
Univerzita Hradec Králové

V první části disertace (3. – 7. kapitola) vymezuje autor pojmy vztahující se k výrazu „*nová ekonomika*“, diskutuje vliv informačních a komunikačních technologií (ICT – Information and Communication Technology) na hospodářský růst, popisuje model nové ekonomiky, stručně zmiňuje i regionální aspekty nové ekonomiky a zabývá se problematikou výběru vhodných veličin ke sledování aspektů ICT sektoru. Závěrečné tři kapitoly (8. – 10.) jsou věnovány vlivu ICT sektoru na rozvoj regionů ČR.

1. Aktuálnost tématu, cíl práce a metody řešení

Problematika „nové ekonomiky“ a vlivu ICT sektoru je velice aktuální. Zavádění ICT vyžaduje shromáždit rozsáhlé informace pro identifikaci a hodnocení vlivu ICT na ekonomiku ČR i na rozvoj jednotlivých regionů.

Hlavním cílem disertační práce, stanoveném v 1. kapitole, bylo „...vytvořit teoretický model fungování nové ekonomiky, který bude sloužit k určení klíčových prvků nové ekonomiky a analýze vztahů mezi těmito prvky.“ Naplnění tohoto cíle je věnována především 5. kapitola. Dalším cílem bylo „...posoudit vliv nástrojů nové ekonomiky (ICT) na vývoj ekonomiky ČR a jednotlivých krajů.“ Tato problematika je rozebírána v 8. – 10. kapitole, které představují stěžejní část celé disertační práce. V souvislosti s hlavním cílem práce si autor vytyčuje 9 dílčích cílů a formuluje hypotézu o významném vlivu investic do ICT na růst reálného HDP v ČR.

Metodami zpracování se zabývá 2. kapitola. V disertační práci byly uplatněny *metody zkoumání běžně využívané ve společenských vědách*. S použitím zmíněných metod autor shromáždil, zpracoval a vyhodnotil velké množství informací, které se staly východiskem pro identifikování a hodnocení ekonomických i regionálních aspektů nové ekonomiky.

2. Výsledky a přínos disertační práce pro rozvoj vědního oboru a praxi

V souvislosti s hlavním cílem disertace byl *zkonstruován teoretický model fungování nové ekonomiky*, v kterém byly zkoumány vztahy mezi jednotlivými prvky modelu s určením jejich významu pro fungování nové ekonomiky. Rovněž byl *zhodnocen vliv nové ekonomiky na ekonomický vývoj ČR i rozvoj jednotlivých regionů* při potvrzení výchozí hypotézy o významném vlivu výdajů na ICT na hrubý domácí produkt ČR.

K přínosům disertace v oblasti teorie patří především *rozpracování obecného modelu nové ekonomiky do formy bližší reálným ekonomickým procesům*. Přínosem disertace z hlediska praxe je *vymezení NUVICT, tj. n-úhelníku vlivu ICT sektoru na jednotlivé regiony* jako kritéria pro regionální hospodářskou politiku.

3. Formální a jazyková stránka práce, publikace autora disertace

Po formální stránce má práce logickou strukturu i *dobrou úroveň z hlediska používání odborných pojmů* a jazyka. Výklad postupuje od obecných pojmů ke konkrétním problémům souvisejícím s ekonomickými a regionálními aspekty nové ekonomiky. *Autor vychází z rozsáhlých literárních i internetových zdrojů, které zahrnují 129 položek*. Doktorand však uvádí v seznamu literatury jen 2 své publikace související s daným tématem.

4. Závěr

Disertační práce má velký rozsah (181 stran), který je dán široce pojatým tématem a na základě toho velkým počtem vytyčených cílů (3 hlavní cíle a 9 dílčích cílů). Struktura disertace odpovídá tématu, ale projevuje se velká disproporce v rozsahu jednotlivých kapitol. Obecná část postrádá širší přehled o literatuře a teoriích, které předznamenaly vznik „nové ekonomie popř. nové ekonomiky“. Velice stručně jsou rovněž jen zmíněny kritické názory na „novou ekonomiku“ i na koncepci jejího fungování.

Otázky a náměty do rozpravy při obhajobě disertační práce:

- Obecnou část disertační práce doplňte stručným *přehledem o ekonomech a teoriích, které se staly východiskem analýzy a formování „nové ekonomiky“* (např. G. J. Stigler, R. H. Coase, R. M. Solow, P. M. Romer, R. Lucas, R. Barro).
- Uveďte konkrétní *příklady opatření na mikroekonomické i makroekonomické úrovni ke stimulaci zavádění ICT* a rozvoji nové ekonomiky v ČR i v jednotlivých regionech a zhodnoťte možný vliv uvedených opatření (např. některá opatření v rámci Národního protikrizového plánu vlády ČR z roku 2008 aj.).
- Na základě zkušeností ze zahraničí navrhněte další *opatření k stimulaci rychlejšího zavádění ICT v ČR*.
- *Porovnejte údaje o jednotlivých skupinách NUVICT s údaji o HDP na 1 obyvatele daného regionu* a formulujte na základě tohoto srovnání určité závěry v souvislosti s tématem Vaší disertační práce.

Disertační práce *prokazuje způsobilost doktoranda k samostatné vědecké činnosti* a rovněž jeho schopnost aplikovat teorii na konkrétní problémy hospodářské praxe. Proto **doporučuji práci k obhajobě před příslušnou komisí.**

V Hradci Králové dne 31. 5. 2010

Prof. Ing. Ladislav Hájek, CSc.
vedoucí Katedry ekonomie
Fakulta informatiky a managementu
Univerzita Hradec Králové